

**Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va
tizim tashkilotlarida korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi
bo'yicha
QO'LLANMA**

I. Umumiy qoidalar

1. Ushbu Qo'llanma O'zbekiston Respublikasidagi qonunchilik va korrupsiyaga qarshi kurashish talablariga muvofiq ishlab chiqilgan.

Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlarida (keyingi o'rinlarda - agentlik, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlari deb yuritiladi) Korrupsiyaga qarshi siyosatga muvofiq vazirlikning korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi asosiy maqsadi agentlik faoliyatining qonunchilik va me'yoriy hujjatlar talablariga, shu jumladan, agentlik xodimlariga, shuningdek, hamkorlar, mijozlar va boshqa manfaatdor tomonlarga nisbatan ISO 37001 xalqaro standarti talablariga muvofiqligini ta'minlashdan iborat. Bundan tashqari, agentlikka fuqarolar va barcha manfaatdor shaxslar tomonidan korrupsiyaga barcha mavjud vositalar bilan qarshi turuvchi va uning har qanday turlariga toqat qilmaydigan vazirlik sifatida ishonchini qozonish va mustahkamlash.

Ushbu maqsadga erishish va manfaatdor tomonlarning ehtiyojlarini to'liq qondirish uchun agentlik o'z faoliyatida ISO 37001:2016 xalqaro standarti asosida ishlab chiqilgan Korrupsiyaga qarshi kurashni menejment tizimidan (keyingi o'rinlarda KQKMT deb yuritiladi) foydalanadi.

2. Korrupsiyaga qarshi kurash bo'yicha ushbu qo'llanma amaldagi korrupsiyaga qarshi menedjment tizimi uchun asosiy qoidalar va talablarni tavsiflaydi va agentlikning barcha xodimlari uchun majburiydir.

3. Agentlikning korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi bo'yicha qo'llanma KQKMTning tuzilmasini aniqlaydi va belgilaydi, shu bilan birga, korrupsiyaga qarshi menejment tizimini joriy etish va yuritish bo'yicha ma'lumotnoma hisoblanadi.

4. Ushbu hujjatda keltirilgan KQKMTning barcha hujjatlashtirilgan tartiblarini va jarayonlari vazirlik tomonidan rasman qabul qilingan va ushbu tartiblariga bo'ysunadigan xodimlar uchun majburiydir.

5. KQKMT ISO 37001:2016 xalqaro standarti talablariga muvofiq ishlab chiqilgan va Agentlik xodimlari, shuningdek, hamkorlar va boshqa manfaatdor tomonlarning moliyaviy va nomoliyaviy nazorat choralari bilan bog'liq korrupsion faoliyatning barcha turlarini muvofiqlashtirish maqsadida joriy etilgan.

6. Ushbu hujjatning talablari agentlikning korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi doirasiga kiruvchi barcha tarkibiy bo‘linmalari va filiallariga nisbatan qo‘llaniladi. Ushbu hujjatning mazmuni agentlik ning korrupsiyaga qarshi kurashish bilan bog‘liq ichki faoliyati tavsifidir.

7. Ushbu hujjatda quyidagi asosiy tushunchalar va atamalar qo‘llaniladi:

davlat organlari va muassasalari – davlat hokimiyati va boshqaruvi organlari, fuqarolarning o‘z-o‘zini boshqarish organlari (jumladan, vazirliklar, xizmatlar, agentlik, markazlar va boshqa idoralar) va ularning tarkibiy bo‘linmalari, shuningdek davlat tomonidan bevosita yoki bilvosita nazorat qilinadigan yuridik shaxslar;

ish faoliyati yuzasidan mehmondo‘stlik belgilari – uchinchi shaxslarning hamkorlik o‘rnatish va/yoki uni qo‘llab-quvvatlash bilan bog‘liq bo‘lgan, agentlik xodimlarining sodiqligini oshirishga qaratilgan, vazirlik xodimlari manfaatlari yo‘lidagi harajatlari, jumladan uchinchi shaxslarning ovqatlanishi, ish faoliyati yuzasidan tushliklar tashkil etilishi bilan bog‘liq harajatlari, transport harajatlari, yashash, ko‘ngilochar tadbirlar, jumladan sayohat dasturlari bilan bog‘liq harajatlar va h.k.;

kontragent – agentlik bilan shartnomaviy munosabatlarga kirishgan (mehnat munosabatlari bundan mustasno) har qanday yuridik yoki jismoniy shaxs;

poraxo‘rlik – amaldagi qonunchilikni buzgan holda, to‘g‘ridan-to‘g‘ri yoki bilvosita va joylashgan joyidan qat’i nazar, shaxsning vazifalarini bajarishi munosabati bilan harakat qilgan yoki harakat qilishdan bosh tortgan shaxs uchun har qanday qiymatni (moliyaviy yoki moliyaviy bo‘lmagan bo‘lishi mumkin) taklif qilish, va’da qilish, berish, qabul qilish yoki talab qilish;

korrupsiya – shaxsning o‘z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o‘zga shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda foydalanishi, xuddi shuningdek bunday nafni qonunga xilof ravishda taqdim etish;

korrupsiyaviy xavf-xatar – agentlik xodimlari yoki uchinchi shaxslar tomonidan Vazirlik nomidan yoki ularning manfaatlari yo‘lida korrupsiyaviy harakatlarni amalga oshirish xavfi;

korrupsiyaviy xarakatlar – moddiy manfaatdor bo‘lish maqsadida xodim tomonidan bevosita yoki bilvosita shaxsan yoki uchinchi shaxslar orqali pora beruvchi manfaatlari yo‘lida harakat yoki harakatsizligi, shu jumladan pul, qimmbaho qog‘oz, boshqa ko‘rinishdagi mulk va mulkiy huquqlar, mulkiy harakterdagi xizmatlar olish, talab qilish, undirish, taklif qilish yoki berish, pora berish va/yoki olish yoki bunda vositachilik qilishda, rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to‘lovlar undirish (pora olish) va boshqa noqonuniy maqsadlarda o‘z xizmat vazifalaridan noqonuniy foydalanish;

korrupsiyaviy huquqbuzarlik – sodir etilganlik uchun O‘zbekiston Respublikasi qonunchiligida javobgarlik belgilab qo‘yilgan korrupsiya alomatlariga ega hatti-harakat;

korrupsiyaga qarshi kurashish tizimi – korrupsiyaviy harakatlarning, O‘zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi

qonunchiligi va vazirlikning korrupsiyaga qarshi kurashish masalalariga doir ichki hujjatlari buzilishining oldini olish, agentlik xodimlari tomonidan o'z faoliyatini professional va xulq-atvor jihatdan yuksak darajada amalga oshirilishini ta'minlash bo'yicha kompleks chora-tadbirlar;

mansabdor shaxs:

doimiy, vaqtincha yoki maxsus vakolat bo'yicha tayinlanadigan yoki saylanadigan, hokimiyat vakili vazifalarini bajaradigan yoxud davlat organlarida, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlarida, mulk shaklidan qat'i nazar, korxonalarda, muassasalarda, tashkilotlarda tashkiliy-boshqaruv, ma'muriy-xo'jalik vazifalarini amalga oshiradigan va yuridik ahamiyatga ega harakatlarni sodir etishga vakolat berilgan shaxs,

xalqaro tashkilotda yoxud chet davlatning qonun chiqaruvchi, ijro etuvchi, ma'muriy yoki sud organida mazkur vazifalarni amalga oshiruvchi shaxs.

manfaatlar to'qnashuvi – agentlik xodimining shaxsiy (bevosita yoki bilvosita) manfaatdorlik, shaxsning mansab yoki xizmat majburiyatlarini lozim darajada bajarishiga ta'sir ko'rsatayotgan yoxud ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan hamda shaxsiy manfaatdorlik bilan fuqarolarning, vazirliklarning, jamiyatning yoki davlatning huquqlari va qonuniy manfaatlari o'rtasida qarama-qarshilik yuzaga kelayotgan yoki yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyat;

rasmiyatchiliklarni soddalashtirish uchun to'lovlar – belgilangan tartib-taomillar yoki harakatlarni sodir etish bilan bog'liq standart tartiblar amalga oshirilishini ta'minlash yoki tezlashtirish maqsadida tegishli qonunchilik va normativ me'yorlar hamda qoidalarda ko'zda tutilmagan noqonuniy ravishda taqdim etiladigan pul mablag'lari, mol-mulk, mulkiy huquqlar, xizmatlar hamda boshqa moddiy va nomoddiy foyda;

xayriya (xayriya yordami) – yuridik va jismoniy shaxslar (xayriya qiluvchilar)ning Vazirlik uchun bepul yoki imtiyozlar asosida moddiy va/yoki nomoddiy boyliklar, xususan, pul mablag'lari shaklidagi boyliklarni topshirish, ular uchun ma'lum ishlarni bajarish, xizmatlar ko'rsatish va xayriya maqsadlaridagi boshqa qo'llab-quvvatlashlarni taqdim etishda namoyon bo'ladigan ixtiyoriy beg'araz yordami;

xalqaro tashkilot – davlatlar, hukumatlar yoki boshqa xalqaro tashkilotlar tomonidan tashkiliy shakli va vakolatlaridan qat'iy nazar tashkil etilgan har qanday xalqaro tashkilot, jumladan, masalan iqtisodiy integratsiya bo'yicha mintaqaviy tashkilotlar.

xodim –Agentlik bilan mehnat munosabatlariga kirishgan jismoniy shaxs;

homiylilik (homiylilik yordami) – yuridik va jismoniy shaxslar (homiylar) tomonidan agentlik (homiylilik qilinayotgan muassasalar) uchun ishlar bajarib berish, xizmatlar ko'rsatish va hayriya maqsadlarida boshqa turdagi yordamlarni ko'rsatish, mol-mulk, jumladan pul mablag'lari taqdim etish bilan ifodalanadigan yordami hisoblanib, ularning natijasida agentlik muassasalarida homiy oldida o'zaro majburiyatlar yuzaga keladi;

yaqin qarindoshlar – bir-biriga qarindoshlik yoki yaqin aloqasi bor shaxslar, ya'ni ota-ona, tug'ishgan hamda tutingan aka-ukalar va opa-singillar, er-xotin, farzandlar (jumladan asrab olingan farzandlar), buvalar, buvilar, nabiralar,

shuningdek er (xotin)ning ota-onasi, tugʻishgan va tutingan aka-ukalari va opa-singillari;

yuqori rahbariyat – tashkilotga yuqori rahbarlik qiluvchi va uni yuqori darajada boshqaruvchi shaxs yoki shaxslar guruhi;

boshqaruvchi organ – tashkilotning faoliyati, boshqaruvi va siyosati uchun mas’ul hisoblangan, unga yuqori rahbarlik qiluvchi ham hisobdor boʻlgan va uning oldida yuqori rahbariyat ham javobgar boʻlgan shaxslar guruhi yoki organ;

Agentlik konteksti – agentlikning biznes-muhiti. agentlikning oʻz xizmatlari, investitsiyalari va manfaatdor tomonlariga boʻlgan yondashuviga taʼsir qilishi mumkin boʻlgan ichki va tashqi omillar va shartlarning uygʻunligi;

SWOT tahlil - Kuchli (S) va kuchsiz (W) tomonlar tahlil qilinayotgan ob'ektning ichki muhitining omillari, (ya'ni ob'ektning o'zi nimaga ta'sir qilishi mumkin); Imkoniyatlar (O) va tahdidlar (T) atrof-muhit omillari (ya'ni, ob'ektga tashqaridan ta'sir qilishi mumkin bo'lgan va ob'ekt tomonidan boshqarilmaydiganlar).

manfaatdor tomon – faoliyatni amalga oshirish yoki qarorlarni qabul qilishga taʼsir qilishi mumkin boʻlgan, ularning taʼsiriga uchrashi yoki uzini oxirgi sifatida qabul qilishi mumkin boʻlgan shaʼs yoki tashqilot.

II. Korrupsiyaga qarshi faoliyatni boshqarish

8. Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorat boʻlimi (keyingi oʻrinlarda - Boʻlinma deb yuritiladi) KQKMTni ish tartibida saqlash, uning faoliyati samaradorligini nazorat qilish, ushbu hujjatni va unga kiritilgan oʻzgartirishlarni ishlab chiqish, kelishish va tasdiqlash, shuningdek uning toʻgʻriligini nazorat qilish uchun qoʻllanilishi, uning qoidalari ISO 37001:2016 talablariga muvofiqligi uchun javobgardir.

§ 1. Agentlik va uning kontekstini tushunish.

9. Agentlikda kontekstning dolzarbligini aniqlash va baholash mahsus ishchi guruh majlisida amalga oshiriladi va majlis bayoni shaklida rasmiylashtiriladi. Agentlik kontekstini aniqlashda SWOT tahlili uslubiga muvofiq vazirlikning zaif va kuchli tomonlari, imkoniyatlari va tahdidlarining tahlili amalga oshiriladi.

10. Kontekstning taʼrifi va uning yangilanishi yigʻilish bayonnomasida qayd etiladi.

§ 2. Manfaatdor tomonlarning talablarini va ishonchlarini tushunish

11. Quyidagilar agentlik faoliyatining asosiy manfaatdor tomonlari hisoblanadi:

- a) Agentlik (Boshqaruvchi organ);
- b) Agentlikning birinchi oʻrinbosari (Yuqori rahbariyat);
- c) Xodimlar;
- d) Fuqarolar;
- e) Hamkorlar;

- f) Davlat;
- g) Nazorat organlari;
- h) Ommaviy Axborot Vositalari;
- i) Jamiyat

12. Manfaaddor tomonlarga qo'yiladigan talablar o'rnatilgan qonunchilik va me'yoriy hujjatlar talablariga muvofiq belgilanadi. Tegishli manfaaddor tomonlar bilan o'zaro hamkorlik tuzilgan shartnomalarga muvofiq yoki rasmiy yozma so'rov asosida amalga oshiriladi.

§ 3. Korrupsiyaga qarshi kurashni menedjment tizimining ta'sir doirasini aniqlash

13. KQKMT ning ta'sir doirasi — "Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish sohasida davlat boshqaruvini amalga oshirish" hamda qo'llanish chegarasi vazirlik markaziy apparati deb belgilangan.

§ 4. Korrupsiyaga qarshi menedjment tizimi va uning jarayonlari

14. Agentlikda korrupsiyaga qarshi kurashni boshqarish tizimi quyidagi asosiy jarayonlarga ega:

- 1) KQKMT rejalashtirish
- 2) KQKMT talablarini tadbiq qilish va ishchi holatda saqlash
- 3) KQKMT monitoringi va baholash
- 4) KQKMTning amal qilishi va takomillashtirishning tahlili

15. KQKMT samarali ishlashi uchun ishtirokchilar, resurslar, jarayonlar, jarayonlarning kirishlar va natijalar 1-ilovada belgilangan.

16. Jarayonlar samaradorlik ko'rsatkichlari asosida baholanadi. Buning uchun samaradorlik ko'rsatkichlarini baholash mezonlari va usullari, shuningdek, samaradorlik ko'rsatkichlari bo'yicha ma'lumotlarni yig'ish chastotasi va mas'uliyati belgilanadi. Jarayon samaradorligi ko'rsatkichlarini baholash shakli 2-ilovada keltirilgan.

17. Ko'rsatkichlar, mezonlar va baholash usullari KQKMTni doimiy ravishda takomillashtirishni ta'minlash uchun har yili ko'rib chiqiladi va Vazir birinchi o'rinbosari tomonidan tasdiqlanadi.

§ 5. Korrupsiya xavfini baholash

18. Agentlik korrupsiyaviy xavflarini muntazam ravishda baholashni amalga oshiradi, bunda aniqlangan xavflarni belgilash, tahlil qilish va boshqarish choralarini ishlab chiqish amalga oshiriladi. Korrupsiya xavflarini baholash tartibi "O'zbekiston Respublikasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligi, uning hududiy bo'linmalari va tizim tashkilotlari faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash Uslubiyoti" alohida hujjat shaklida taqdim etilgan.

III. Etakchilik

§ 1. Etakchilik va majburiyat

19. Agentlikning boshqaruv organi Direktor bo'lib, u quyidagilarga mas'uldir:

- a) korrupsiyaga qarshi kurash siyosatini tasdiqlash;
- b) tashkilot strategiyasi va korrupsiyaga qarshi siyosatining muvofiqlashtirilishini ta'minlash;
- c) korrupsiyaga qarshi kurashbi menejment tizimining holati va faoliyati to'g'risida belgilangan vaqt oralig'ida olingan ma'lumotlarni tahlil qilish;
- d) korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimining samarali ishlashi uchun zarur bo'lgan adekvat va tegishli resurslarni ajratish va ajratishni talab qilish;
- e) Agentlikda korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimini joriy etish va uning samaradorligi ustidan Agentlik birinchi o'rinbosari tomonidan tegishli nazoratni amalga oshirish.

20. Agentlikda Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatini amalga oshirishning harakatlantiruvchi kuchi Agent birinchi o'rinbosari hisoblanadi, unga ko'ra asosiy maqsad:

- a) korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi, maqsadi va siyosatini ham inobatga olgan holda, agentlikdagi korrupsiya xavfini to'g'ri ko'rib chiqish uchun ishlab chiqilgani, amalga oshirilgani va tahlil qilinganini ta'minlash;
- b) korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi talablarining agentlik faoliyatiga integratsiyalashuvini ta'minlash;
- c) korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimining samarali ishlashi uchun ichki va tegishli resurslarini ajratish;
- d) korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimining samarali ishlashi uchun ichki va tashqi kommunikatsiya resurslarini ajratish;
- e) korrupsiyaga qarshi kurashish menejmenti samaradorligi ahamiyatini tushunishni tashkil etishni ommalashtirish va korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi talablarining bajarilishini ta'minlash;
- f) o'z maqsadlariga erishishi uchun korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimining to'g'ri ishlab chiqilganligini ta'minlash;
- g) korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi samaradorligini ta'minlashga rahbarlik qilish va bu sohada xodimlarni qo'llab-quvvatlash;
- h) tashkilotda korrupsiyaga qarshi madaniyatni targ'ib qilish;
- i) uzluksiz takomillashtirishni rag'batlantirish;
- j) korrupsiyaning oldini olish va uni aniqlashda, yetakchilikni namoyish etishda korrupsiyaga qarshi kurashish vakolatiga ega bo'lgan boshqa tegishli rahbarlarni qo'llab-quvvatlash, gumon yoki korrupsiya faktlari haqida xabar bo'lgan taqdirda tegishli Tartibda harakat qilinishini ta'minlash;
- k) halol maqsadga asoslangan xabarlar yoki agentlikning korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati buzilganligi yoki gumon qilinganligi haqida asoslangan gumon yoki hatto faoliyatiga zarar keltirsa ham, poraxo'rilikdan bosh tortgani haqida axborot uchun jazo choralari, kamsitish yoki intizomiy ta'sir ko'rsatishdan xodimlar zarar ko'rmasligini ta'minlash;

l) rejalashtirilgan muddatlar oralig'ida korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimining holati va faoliyati to'g'risida, boshqaruv organiga hisobotlar berish.

§ 2. Korrupsiyaga qarshi siyosat va muvofiqlik deklaratsiyasi

21. Agentlikda korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati Agentlik tomonidan tasdiqlanadi va quyidagilar asosida ishlab chiqilgan:

a) O'zbekiston Respublikasining korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha qonun hujjatlari talablari;

b) tashkiliy va korrupsiyaga qarshi kurash maqsadlariga muvofiq;

c) agentlikning KQKMTni rejalashtirilgan takomillashuvi.

22. Agentlikda korrupsiyaga qarshi kurash siyosati tanishtirish seminar orqali agentlik xodimlari e'tiboriga yetkaziladi. Korrupsiyaga qarshi kurash siyosati agentlikning yangi qabul qilingan xodimlariga ular xizmat vazifasiga kirishayotgan paytda yetkaziladi.

23. Agentlikda korrupsiyaga qarshi siyosat amaldagi tahrirda agentlikning rasmiy veb-saytiga (<https://gov.uz/eco>) joylashtirish orqali tegishli manfaatdor tomonlar e'tiboriga havola etiladi.

24. Direktor va uning o'rinbosari hamda korrupsiyaviy xavf darajasi pastdan yuqori bo'lgan barcha xodimlar har yilning 20-martiga qadar 3-ilovaga asosan KQKMTga va siyosatiga muvofiqligi to'g'risida deklaratsiya imzolashlari zarur.

§ 3. Agentlikdagi funksiyalar, mas'uliyat va vakolatlar

25. KQKMT samarali faoliyat ko'rsatishi uchun Direktor va o'rinbosari tomonidan agentlik xodimlari o'zlarining funksional majburiyatlari, vakolatlari va huquqlaridan xabardor bo'lishlari uchun tegishli vazifalar belgilab berilgan.

26. KQKMT ning samarali ishlashi uchun quyidagilar javobgardir:

a) Direktor (Boshqaruv organi);

b) Direktor o'rinbosari (Yuqori rahbariyat);

c) Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorat bo'limi (korrupsiyaga qarshi kurash xizmati);

d) Agentlik boshqarma va boshqarmalarning tarkibiy bo'linmalari (bo'limlari va xizmatlari) rahbarlari.

27. Agentlik tarkibiy bo'linmalarining maqsad va vazifalari, xodimlarning funksional majburiyatlari, huquq va ma'suliyatlari quyidagilarda belgilanadi:

a) agentlikning tarkibiy bo'linmalari (boshqarma, bo'lim, xizmat) to'g'risidagi Nizom;

b) Xodimlarning lavozim yo'riqnomalari.

28. Ma'suliyatlari, majburiyatlari va vakolatlari, shuningdek, ularning Agentlik KQKMTga ta'siri to'g'risidagi ma'lumotlar xodimlar e'tiboriga yangi ishga qabul qilingan xodimlarni o'qitish va KQKMT hujjatlari bilan tanishtirish yo'li bilan ular ish boshlaganlarida yetkaziladi.

29. Direktor o‘rinbosari korrupsiyaga qarshi kurashish xizmatini tashkil etish uchun mas’ul hisoblanadi. Korrupsiyaga qarshi kurashish xizmatiga quyidagi vazifalar yuklanadi:

- a) Korrupsiyaga qarshi kurash menejment tizimini boshqarish;
- b) KQKMTni ishlab chiqish va uning ISO 37001:2016 xalqaro standarti talablariga muvofiq samarali faoliyat yuritishi bo‘yicha ishlarni muvofiqlashtirish;
- c) Direktorning barcha xodimlari korrupsiyaga qarshi siyosatdan xabardor bo‘lishini ta’minlash;
- d) KQKMT samarali faoliyati to‘g‘risidagi ma’lumotlarni tahlil qilish va Direktorga agentlik KQKMT faoliyati to‘g‘risida hisobot taqdim etish;
- e) Tuzatish harakatlarini bajarilishini tasdiqlash va ularning samaradorligini baholash uchun tekshiruvlarni tashabbuskori bo‘lish;
- f) Ishchi guruh majlislarini o‘tkazish;
- g) KQKMT Agentlikning ichki auditini tashabbuskori bo‘lish;
- h) Hujjatlashtirilgan axborotni boshqarish tizimini boshqarish;
- i) KQKMT hujjatlarini ISO 37001:2016 xalqaro standarti talablariga muvofiqligini ko‘rib chiqish (ular qabul qilinishi, o‘zgartirilishi/to‘ldirilishi yoki yangi tahrirda qabul qilinishidan oldin);
- j) Rahbariyat tomonidan KQKMT faoliyatini yanada takomillashtirish maqsadida tahlil qilish uchun ma’lumotlarni to‘plash;
- k) Rahbariyat tomonidan KQKMT tahliliga bag‘ishlangan yig‘ilishlarda ishtirok etish;
- l) Rahbariyat tomonidan KQKMT tahliliga bag‘ishlangan yig‘ilish bayonnomasini tuzish.

30. Rahbariyat, agar kerak bo‘lsa, mas’uliyatni yuklab topshirish va qarorlar qabul qilish huquqiga ega.

31. Qaror qabul qilish huquqi va rahbariyat yo‘qligida javobgarlikni topshirish lavozim yo‘riqnomalarida belgilangan tartibda yoki buyruq chiqarish orqali amalga oshiriladi.

IV. Rejalashtirish

§ 1. Xavflar va imkoniyatlarga oid harakatlar

32. Agentlik KQKMTni doimiy ravishda takomillashtirishga qaratilgan faol va ogoh madaniyatni joriy etish uchun har bir jarayonning tashqi va ichki omillaridan, shuningdek manfaatdor tomonlarning talablaridan kelib chiqadigan jarayonlarning ishlashi bilan bog‘liq barcha xavf va imkoniyatlarni aniqlash zarur.

33. Tegishli javob choralari belgilanishi va qabul qilingan chora-tadbirlarning samaradorligi xavf va imkoniyatlar nuqtayi nazaridan tahlil qilinishi kerak.

34. Xavflar va imkoniyatlarni aniqlash va baholash, har bir xavf darajasini aniqlash, qabul qilib bo‘lmaydigan xavflar bo‘yicha qarorlar qabul qilish, faoliyatni rejalashtirish va ko‘rsatkichlarni baholash ishlari agentlik korrupsiyaga qarshi

kurash Siyosati talablariga muvofiq Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorat bo'limi yetakchiligida amalga oshiriladi.

§ 2. Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi maqsadlar va ularga erishishni rejalashtirish

35. "Agentlikda 2024-yil korrupsiyaga qarshi kurashish doirasidagi maqsadlar" hujjati korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi maqsadlarni belgilaydi.

36. Bajarilishi holati har chorakda Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorat bo'limi tomonidan nazorat qilinadi va yuqori rahbariyat va boshqaruv organiga hisobot shaklida taqdim etiladi.

V. Qo'llab-quvvatlash

§ 1. Resurslar

37. Rahbariyat KQKMT jarayonlarini amalga oshirish va agentlikning korrupsiyaga qarshi kurash menejment tizimini doimiy ravishda takomillashtirish uchun zarur bo'lgan resurslarni belgilaydi va ular bilan o'z vaqtida ta'minlaydi.

§ 2. Kompetentlik

38. KQKMT samarali faoliyat ko'rsatishi uchun rahbariyat agentlik xodimlarining kasbiy tayyorgarligi, tegishli ta'lim va tajribaga ega bo'lishi, shuningdek, korrupsiyaga qarshi kurashish samaradorligiga ta'sir etuvchi ko'nikma va qobiliyatlarni shakllantirish orqali ularning tegishli malaka darajasini ta'minlashi zarur.

39. Xodimlarning lavozim yo'riqnomalarida ularning mehnat vazifalarini bajarish uchun zarur bo'lgan malaka darajasini belgilaydi.

40. Agentlik xodimlarining malakasini oshirish agentlikda Korrupsiyaga qarshi kurash siyosatining ajralmas qismi bo'lib, Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorat bo'limi tomonidan puxta rejalashtirish asosida amalga oshiriladi.

41. Agentlik xodimlarining malakasini oshirish uchun quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshiriladi:

- a) xodimlarni rivojlantirishni rejalashtirish;
- b) kadrlar malakasini oshirish;
- c) tashqi kasbiy treninglar, kurslar va seminarlarda ishtirok etish;
- d) treninglar va o'quv kurslarini tashkil etish uchun hamkorlar, xizmat ko'rsatuvchi ta'minotchilar bilan o'zaro hamkorlik qilish;

42. Agentlik xodimlari o'quv jarayonidan so'ng olgan bilimlariga asosan test sinovlari o'tkazilib ularning natijalari baholanadi.

43. Ishga qabul qilish va boshqarish jarayoni uchun quyidagi hujjatlar ishlab chiqilgan:

- a) Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlarida manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha Nizom;

b) Hidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlarida xodimlarining etika va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'qitilishini tashkil qilish bo'yicha Yo'riqnoma;

c) Hidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlariga ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirish bo'yicha Yo'riqnoma;

d) Ichki mehnat qoidalari va boshqa ichki hujjatlar.

§ 3. Ogohlik va ta'lim

44. Agentlik xodimlarini KQKMT talablari va ularning KQKMTga ta'siri bilan tanishtirishning tegishli mexanizmlari belgilangan.

45. Yangi qabul qilingan hujjatlar to'g'risidagi ma'lumotlar Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorat bo'limi tomonidan tashkil etilgan tegishli treninglar orqali agentlik xodimlari e'tiboriga yetkaziladi.

46. Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorat bo'limi har yili agentlik xodimlari uchun korrupsiyaga qarshi treninglar tashkil etadi, unda xodimlar quyidagilar bo'yicha ma'lumot olishlari mumkin:

a) korrupsiyaga qarshi siyosat, tartib va korrupsiyaga qarshi kurash menejment tizimlari, shuningdek ularga rioya qilish bo'yicha javobgarligi to'g'risida;

b) korrupsiya xavfi va buning natijasida yetkazilishi mumkin bo'lgan zarar to'g'risida;

c) o'z vazifalarini bajarishi munosabati bilan pora taklif qilinishi mumkin bo'lgan holatlar va bu holatlarda qanday yo'l tutish kerakligi to'g'risida;

d) xodimlar korrupsiyaga qarshi kurashish va uni yo'q qilishga qanday yordam berishi va korrupsiyaning asosiy belgilarini aniqlashi mumkiligi to'g'risida;

e) xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurash menejment tizimi samaradorligiga qo'shgan hissi, shu jumladan, korrupsiyaga qarshi kurash faoliyatini takomillashtirish va korrupsiyada gumon qilinayotganlik haqida xabar berishning afzalliklari to'g'risida;

f) korrupsiyaga qarshi kurash menejment tizimi talablariga rioya qilmaslikning oqibatlarini to'g'risida;

g) xodimlar har qanday shubhalar haqida qanday va kimga xabar berishlari kerakligi to'g'risida;

h) o'quv materiallari va boshqa ushbu mavzuga oid resurslar haqida ma'lumot.

47. Agentlikning yangi ishga qabul qilingan xodimlari uchun kundalik ish tartibi va Mehnat kodeksining boshqa talablari haqidagi ma'lumotlar xodimlarni boshqarish boshqarmasi tomonidan ularning e'tiboriga havola qilinadi.

§ 4. Kommunikatsiya

48. Agentlik ichki va tashqi aloqa turlari uchun kanallar uchun talablarni qabul qildi va o'rnatdi.

49. Ichki aloqa kanallari:

a) e'lonlar taxtasi (elektron shaklda —agentlikning veb-saytida, jismoniy shaklda agentlik qabulxonalarida);

- b) korporativ elektron pochta;
- c) korporativ mobil aloqa;
- d) telefoniya vositalari (ichki, statsionar va boshqa telefoniya);
- e) elektron hujjat aylanishi uchun elektron aloqa kanali;
- f) Agentlik serverida saqlanadigan agentlikning elektron arxivi;
- g) ichki yig'ilishlar;
- h) ichki tarmoq.

50. Tashqi aloqa kanallari:

- a) pochta va xat tashuvchi xizmatlari;
- b) agentlikning korporativ veb-sayti;
- c) korporativ elektron pochta;
- d) korporativ mobil aloqa;
- e) reklama va boshqa reklama vositalari;
- f) rasmiy dasturiy vositalar (davlat organlari bilan aloqa qilish uchun);
- g) OAV;

h) ijtimoiy tarmoqlardagi rasmiy sahifalar: Facebook (Meta), Telegram va boshqalar).

51. KQKMT doirasida aloqa kanallari orqali uzatiladigan asosiy ma'lumotlar va hujjatlar quyidagilardan iborat:

Qanday ma'lumot?	Kimdan?	Kimga?	Qachon?	Qanday qilib?
Qonunchilik ko'rinishidagi hujjatlar	Davlat organlari	Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens nazorat bo'limiga	Zaruriyat tug'ilganda	Rasmiy xat
KQKMT samaradorligi bo'yicha hisobotlari	Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens nazorat bo'limi	Vazirga, Vazirning o'rinbosarlariga	Yiliga kamida bir marta	Hisobot sifatida
KQKMT siyosatining buzilishiga shubha	Fuqaro, xodimlar va uchinchi shaxslar	Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens nazorat bo'limiga	Zaruriyat tug'ilganda	Taqdim etilgan aloqa kanallari orqali
Korrupsion harakatlar haqida ma'lumot	Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens nazorat bo'limiga	Vakolatli davlat organlariga, ommaviy axborot vositalariga	Zaruriyat tug'ilganda	Rasmiy xat
Manfaatlar to'qnashuvi yo'qligi va korrupsiya	Ishga nomzod Korrupsiyaga qarshi	Inson resurslarini boshqarish bo'limiga	Talab bo'yicha	Rasmiy dalolat ko'rinishida

Qanday ma'lumot?	Kimdan?	Kimga?	Qachon?	Qanday qilib?
sohasida huquqbuzarlik mavjudligi to'g'risidagi dalolat	kurashish va komplaens nazorat bo'limi			
KQKMT ga kiritilgan o'zgarishlar	Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens nazorat bo'limi	Vazirlikning barcha bo'limlariga	Zaruriyat tug'ilganda	Xujjat almashuvi ichki ma'lumotlar bazasi orqali
Korrupsiyaga qarshi choralar bo'yicha savollar	Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens nazorat bo'limi	Barcha nazorat qilinadigan tashkilotlar	Zaruriyat tug'ilganda	Rasmiy xat yoki to'g'ridan-to'g'ri uchrashuvlar
KQKMT hisobotiga ko'ra qarorlar	Vazir va uning birinchi o'rinbosari tomonidan	Komplayens-nazorat bo'linmasiga	Yiliga kamida bir marta	Buyruq shaklida
Korrupsiyaga qarshi majburiyat	Tegishli tulimalar	Kontragentlar, hamkorlar, pudratchilar, yetkazib beruvchilar	Zaruriyat tug'ilganda	Korrupsiyaga qarshi modda shaklida
Xavflar va ularni yangilash haqida ma'lumot	Bo'lim boshliqlari, ishchi guruh	Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens nazorat bo'limiga	Sodir bo'lgan vaqtida yoki yiliga kamida bir marta	Xavflarni baholash tartibi asosida

§ 5. Hujjatlashtirilgan ma'lumotlar

52. KQKMT jarayonlarini samarali boshqarish, vazirlik xujjatlarni rasmiylashtirish va qabul qilish tartibi "O'zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligida ish yuritish va hujjatlar ijrosini nazorat qilishni tashkil etish to'g'risidagi Yo'riqnoma"ga asosan yuritiladi.

53. KQKMT hujjatlari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

a) Korrupsiyaga qarshi kurash siyosati – agentlikning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha faoliyatining umumiy maqsadlari va yo'nalishlarini belgilovchi, Agentlik tomonidan rasman tasdiqlangan hujjat;

b) KQKMT qo'llanmasi –agentlikning korrupsiyaga qarshi boshqaruv tizimini tavsiflovchi hujjat;

c) Ichki me'yoriy hujjatlar –agentlikning KQKMT faoliyatini samarali boshqarish uchun ishlab chiqilgan hujjatlar (Nizomlar, tartiblar, uslubiyotlar, yo'riqnomalar va boshqalar).

d) Lavozim yo'riqnomalari –agentlik xodimlarining malaka darajasiga (ma'lumoti, tajribasi, kasbiy tayyorgarligi va ko'nikmasiga) qo'yiladigan talablarni belgilovchi hujjat;

e) tashqi hujjatlar – O'zbekiston Respublikasining kodekslari va qonunlari, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari hamda korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi boshqa qonun hujjatlari va normativ-huquqiy hujjatlar;

f) Yozuvlar — KQKMT faoliyati natijalariga erishishni nazorat qilish va monitoring qilish maqsadida faoliyat natijalarini yuritish uchun belgilangan shakldagi hujjatlar yoki amalga oshirilgan faoliyat to'g'risidagi yozma guvohnomani aks ettiradi.

54. Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplayens nazorat bo'limi KQKMTga oid vazirlikning ichki hujjatlarini saqlash uchun javobgardir.

55. Tashqi hujjatlar bilan tanishish O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlarida belgilangan tartibda amalga oshiriladi.

56. Rasmiy aloqa kanallari orqali kelgan tashqi hujjatlarning barcha idoraviy va qonunchilik talablari ijro uchun tegishli tarkibiy bo'linmalarga ichki aloqa kanallari orqali yuboriladi va bajarilishini keyingi monitoringi amalga oshiriladi. Mazkur faoliyat vazirlikning Nazorat va ijro intizomi hamda murojaatlarni ko'rib chiqish bo'limi funksiyalari doirasida amalga oshiriladi.

VI. Ish faoliyati

§ 1. Faoliyatni rejalashtirish va boshqarish

57. Korrupsiyaga qarshi kurashish tadbirlarini rejalashtirish har yili amalga oshiriladi.

58. Rejalashtirishda joriy kontekst, manfaatdor tomonlar talablari, huquqiy va tartibga soluvchi talablar, KQKMT samaradorligining oldingi tahlillari natijalari kabi omillar hisobga olinadi.

§ 2. Kompleks tekshirish (dyu dilidjens)

59. Agentlik xavf darajasi pastdan yuqori bo'lgan xodimlar, biznes hamkorlar, kontagentlar, bitimlar, shartnomalar yuzasidan kompleks tekshiruv o'tkazadi. Kompleks tekshiruvni amalga oshirishning asosiy maqsadi korrupsiya xavfining darajasini kamaytirish va boshqarish choralari amalga oshirish. Biroq, vazirlik ma'lum bir xodimlar yoki kontragentlarga nisbatan kompleks tekshiruv o'tkazishni asossiz yoki nomutanosib deb hisoblashi mumkin.

60. Xodimlarni kompleks tekshirish o'tkazishning batafsil tartibi "O'zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligi, uning hududiy bo'linmalari va tizim tashkilotlariga ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirish bo'yicha Yo'riqnama"da keltirilgan.

61. Kelishuvlarni kompleks tekshirishni o'tkazish, hamkorlar bilan ishlashning batafsil tartibi "O'zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligi, uning hududiy bo'linmalar va tizim tashkilotlarida kontragentlarni tekshirishga oid Yo'riqnoma"da keltirilgan.

§ 3. Moliyaviy nazorat

62. Agentlikning KQKMT quyidagi moliyaviy nazorat choralari o'z ichiga oladi:

- a) bir shaxs to'lovni boshlashi va tasdiqlay olmasligi uchun majburiyatlarni ajratish;
- b) to'lovni tasdiqlash uchun kamida ikkita imzoni talab qilish;
- c) tasdiqlangan to'lovga ilova qilingan tegishli tasdiqlovchi hujjatlarning mavjudligi talabi;
- d) xizmat safari yoki ishga oid xarajatlar ustidan nazoratni kamida ikkita xodimni tasdiqlashi orqali ta'minlash;
- e) ichki moliyaviy auditorlar tomonidan davriy tahlillar o'tkazish;
- f) davriy va mustaqil moliyaviy auditlarni o'tkazish va auditni amalga oshiruvchi shaxslar yoki tashkilotlarni muntazam ravishda o'zgartirish.

§ 4. Nomoliyaviy bo'lmagan nazorat

63. Agentlikning KQKMT tizimi quyidagi moliyaviy bo'lmagan nazoratni o'z ichiga oladi:

- a) korrupsiya xavfi ehtimoli baholangan va nazorat choralari ko'rilgan tasdiqlangan pudratchilar, subpudratchilar, ta'minotchilar va maslahatchilardan foydalanish;
- b) kamida uchta ishtirokchi ishtirokida tender o'tkazish;
- c) tender savdolari natijalarini baholash va shartnomani tuzishni tasdiqlashda kamida ikki kishini jalb qilish talabi;
- d) shartnoma to'lovlarini tasdiqlash uchun mas'ul bo'lgan xodimlar shartnoma bo'yicha to'lovni talab qiluvchilar bilan bir bo'lmashligi uchun vazifalarni ajratishni amalga oshirish;
- e) shartnoma bo'yicha va shartnomalar shartlarini o'zgartiruvchi hujjatlarda kamida ikki kishining imzosini talab qilish yoki shartnoma bo'yicha ishlarni bajarish yoki yetkazib berishni tasdiqlash;
- f) tender hujjatlari daxlsizligini va narxlarga oid maxfiy ma'lumotlarni himoya qilishni ta'minlash, faqat tegishli shaxslarga kirishni cheklash;
- g) korrupsiyaviy xavf darajasi yuqoridan past bo'lgan xodimlar va biznes-hamkorlarga nisbatan kompleks tekshiruvlarni amalga oshirish.

§ 5. Nazorat qilinadigan tashkilotlar va biznes hamkorlar uchun korrupsiyaga qarshi nazorat choralari amalga oshirish

64. Agentlikning hududiy boshqarmalari va tizim tashkilotlari nazorat qilinadigan tashkilotlardir. Agentlik o'zining tizim tashkilotlarini boshqarish uchun agentlikning KQKMT kabi tizim joriy qilishi zarur. Agar tashkilot nazorat qilinmasa, u holda korrupsiyaga qarshi shartlarni imzolashi kerak.

65. Korrupsiyaga qarshi ekanligi to'g'risidagi shartlarni imzolashdan bosh tortgan taqdirda, agentlik har tomonlama tekshirishni amalga oshiradi va ushbu hamkor bilan munosabatlardagi mumkin bo'lgan korrupsiya xavflarini baholaydi.

Shu bilan birga, qabul qilinishi mumkin bo'lmagan korrupsiya xavflari yuzaga kelgan taqdirda, Agentlik ushbu hamkor bilan munosabatlarni tugatishi mumkin.

66. Kontragentlar bilan munosabatlar tartibining batafsil tavsifi "Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlarida kontragentlarni tekshirishga oid Yo'riqnoma"da keltirilgan.

§ 6. Korrupsiyaga qarshi kurashish majburiyati

67. Agentlik uchun xavf darajasi pastdan yuqori bo'lgan hamkorlar, yangi kontragentlari, xayriya qiluvchilari Korrupsiyaga qarshi kurashish majburiyatini imzolaydilar. Korrupsiyaga qarshi shartlar agentlikning barcha shartnomalariga kiritiladi.

68. Mazkur majburiyat buzilgan taqdirda, agentlik hamkor bilan tuzilgan shartnomalarni bekor qilishga va hamkordan agentlikka yetkazilgan zararni qoplashni qonuniy ravishda talab qilishga haqli.

69. Agar korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha majburiyatlar biznes-hamkor tomonidan qabul qilinmasa, agentlik korrupsiyaviy xavf-hatarlarni aniqlash va baholash uchun kompleks tekshiruv o'tkazadi.

§ 7. Sovg'alar, minnatdorchilik belgilari, xayr-ehsonlar va shunga o'xshash rag'batlantirishlar

70. Mijozlar, hamkorlar yoki uchinchi shaxslardan har qanday sovg'a yoki boshqa turdagi moddiy yoki nomoddiy aktivlarni qabul qilish yoki qabul qilishdan bosh tortish tartibi ushbu tartib talablari va vazirlik tomonidan boshqarilib, O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2023-yil 13-martda 3425 raqami bilan ro'yxatdan o'tkazilgan, "Davlat fuqarolik xizmatchisi tomonidan xizmat safarlari, xalqaro va boshqa rasmiy tadbirlar munosabati bilan olinishi mumkin bo'lgan sovg'a qiymati, shuningdek uni tasarruf etish tartibi to'g'risidagi Nizomni tasdiqlash haqida" O'zbekiston Respublikasi korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi direktorining 54-sonli buyrug'i asosida amalga oshiriladi hamda agentlikning Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatida keltirilgan.

§ 8. Korrupsiyaga qarshi choralar yetarli darajada bo'lmagan taqdirda boshqaruv tartibi

71. Ayrim bitimlar, loyihalar, faoliyatlar yoki hamkorga nisbatan korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi pastdan yuqori bo'lsa va korrupsiyaga qarshi choralar ko'rilmagan yoki yetarli bo'lmagan taqdirda, vazirlik:

a) mavjud bo'lgan bitim, loyiha, faoliyat turi yoki korrupsiya xavfiga mos keladigan munosabatlar bo'lsa, iloji boricha tezroq uzish, tugatish, to'xtatib turish yoki rad etish choralarini ko'radi;

b) rejadagi yangi bitim, loyiha, faoliyat yoki munosabatlar bo'lsa, ularni davom ettirishni kechiktirish yoki rad etish choralarini ko'radi.

72. Keyingi nazorat chora-tadbirlari to'g'risidagi qaror bunday vaziyatni bartaraf etish uchun maxsus tuzilgan tegishli komissiya yoki ishchi guruh tomonidan qabul qilinadi va bayonnoma shaklida rasmiylashtiriladi. Korrupsiyaga qarshi choralar yetarli darajada o'tkazilmagan taqdirda boshqaruv masalalari bo'yicha qaror xavflarni keyingi yangilashda hisobga olinadi.

§ 9. Shubhalar haqida xabar berish

73. Agentlik korrupsiyaga oid shubhalar yoki korrupsiya faktlari to'g'risida xabar berishning xavfsiz va maxfiy tartibini ta'minlaydi va gumon haqida xabar bergan shaxs ma'lumotlarining huquqiy himoyasi va maxfiyligini ta'minlaydi.

74. Agentlik shubhali holatlar haqida xabar berganda ushbu shaxsni har qanday ta'qibdan himoya qilishni kafolatlaydi.

75. "Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlarida aloqa kanallari orqali korrupsiyaviy xatti-harakatlar to'g'risida kelib tushgan xabarlarni qabul qilish va ko'rib chiqish Reglamenti"da tartibga solingan.

§ 10. Korrupsiyaga qarshi tergov va choralar qo'llash

76. Korrupsiya yoki korrupsiyaga qarshi siyosatga zid bo'lgan xatti-harakatlar to'g'risida ma'lumot olgandan so'ng, vazirlik ushbu hodisalar yuzasidan ichki xizmat tekshiruv o'tkazadi.

77. Ushbu tartibni amalga oshirish tartibi "Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlari xodimlarining korrupsiyaviy xatti-harakatlari va odob-ahloq qoidalarini buzish holatlari ustidan xizmat tekshiruvlari o'tkazish bo'yicha Reglament"da keltirilgan.

VII. Ish faoliyatini baholash

§ 1. Monitoring, o'lchash, tahlil qilish va baholash

78. KQKMT samarali faoliyati ko'rsatkichlarini monitoring qilish, o'lchash, tahlil qilish va baholash kalendar yilida kamida bir marta Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplaens nazorat bo'limi tomonidan amalga oshiriladi.

79. Korrupsiyaga qarshi kurash menejment tizimining monitoringi quyidagi yo'nalishlarni o'z ichiga oladi:

- a) kuzatish va o'lchash kerak bo'lgan masalalar;
- b) monitoring uchun kim javobgar;
- c) qo'llanilishi mumkin bo'lgan natijalarni ta'minlash uchun monitoring, o'lchash, tahlil va baholash usullari;
- d) monitoring va o'lchovlar amalga oshirilishi kerak bo'lgan davriylik;
- e) monitoring va o'lchash natijalari tahlil qilinishi va baholanishi kerak bo'lgan davriylik;
- f) bunday ma'lumotlar taqdim etilishi kerak bo'lgan shaxs.

80. "Gidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlarida korrupsiyaga qarshi tartib-taomillarning samaradorligini monitoring va nazorat qilish uslubiyoti"da keltirilgan.

81. Agentlik KQKMT boshqa sohalari bo'yicha qo'shimcha monitoring o'tkazishi mumkin.

82. Yakuniy natijalar keyingi tahlil qilish uchun rahbariyatga taqdim etiladi.

§ 2. Ichki audit

83. KQKMT faoliyatini baholash uchun Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplaens nazorat bo'limi va boshqa yetarli malakaga ega mutaxassislardan auditorlar guruhi tuziladi, ular kalendar yilida kamida bir marta butun KQKMTning ichki auditini rejalashtiradi va o'tkazadi.

84. "Gidrometeorologiya xizmati agentligining KQKMT ichki auditlarini o'tkazish Tartibi" talablariga muvofiq amalga oshiriladi.

§ 3. Boshqaruv tomondan tahlil

85. Agentlikda KQKMTning samarali ishlashini tahlil qilish uning doimiy yaroqliligi, muvofiqligi va samaradorligini ta'minlash maqsadida kalendar yili davomida kamida bir marta direktor o'rinbosari tomonidan amalga oshiriladi.

86. Direktor o'rinbosarining tahlili quyidagilarni o'z ichiga olishi kerak:

- a) rahbariyat tomonidan avvalgi yechimlarning holati;
- b) korrupsiyaga qarshi kurash menejment tizimi bilan bog'liq tashqi va ichki omillarni o'zgarishi;
- c) korrupsiyaga qarshi kurash menejment tizimining ishlashi, shu jumladan quyidagi tendensiyalar to'g'risidagi ma'lumotlar:
- d) nomuvofiqliklar va tuzatuvchi harakatlar;
- e) monitoring va o'lchov natijalari;
- f) audit natijalari;
- g) korrupsiya holatlari to'g'risida ma'lumot berish;
- h) xizmat tekshiruvlari;
- i) Vazirlik duch keladigan korrupsiya xavfining tabiati va darajalari;
- j) korrupsiya xatarlariga nisbatan ko'rilayotgan chora-tadbirlar samaradorligi;
- k) korrupsiyaga qarshi kurashish talablariga muvofiq boshqaruv tizimini doimiy ravishda takomillashtirish imkoniyatlari.

87. Tahlili natijalari qisqacha hisobot shaklida Direktorga (Boshqaruv organiga) taqdim etilishi kerak.

88. Direktor tomonidan KQKMT samarali ishlashini tahlil qilish kalendar yili davomida kamida bir marotaba direktorning o'rinbosari va Korrupsiyaga qarshi kurashi va komplaens nazorat bo'limi tomonidan taqdim etilgan ma'lumotlarga asoslanib amalga oshiriladi.

89. Axborotni tahlil qilish yig'ilish shaklida amalga oshiriladi va qaror yig'ilish bayonnomasi sifatida rasmiylashtiriladi.

90. Agentlikda korrupsiya xavf-xatarlarini samarali boshqarish maqsadida Korrupsiyaga qarshi kurashi va komplaens nazorat bo'limi korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini kalendar yili davomida kamida bir marta muntazam baholashni

amalga oshiradi hamda bunday baholash va tahlil natijalarini Vazir va Vazirning birinchi o‘rinbosariga taqdim etadi.

VIII. Takomillashtirish

§ 1. Nomuvofiqlik va tuzatish harakatlari

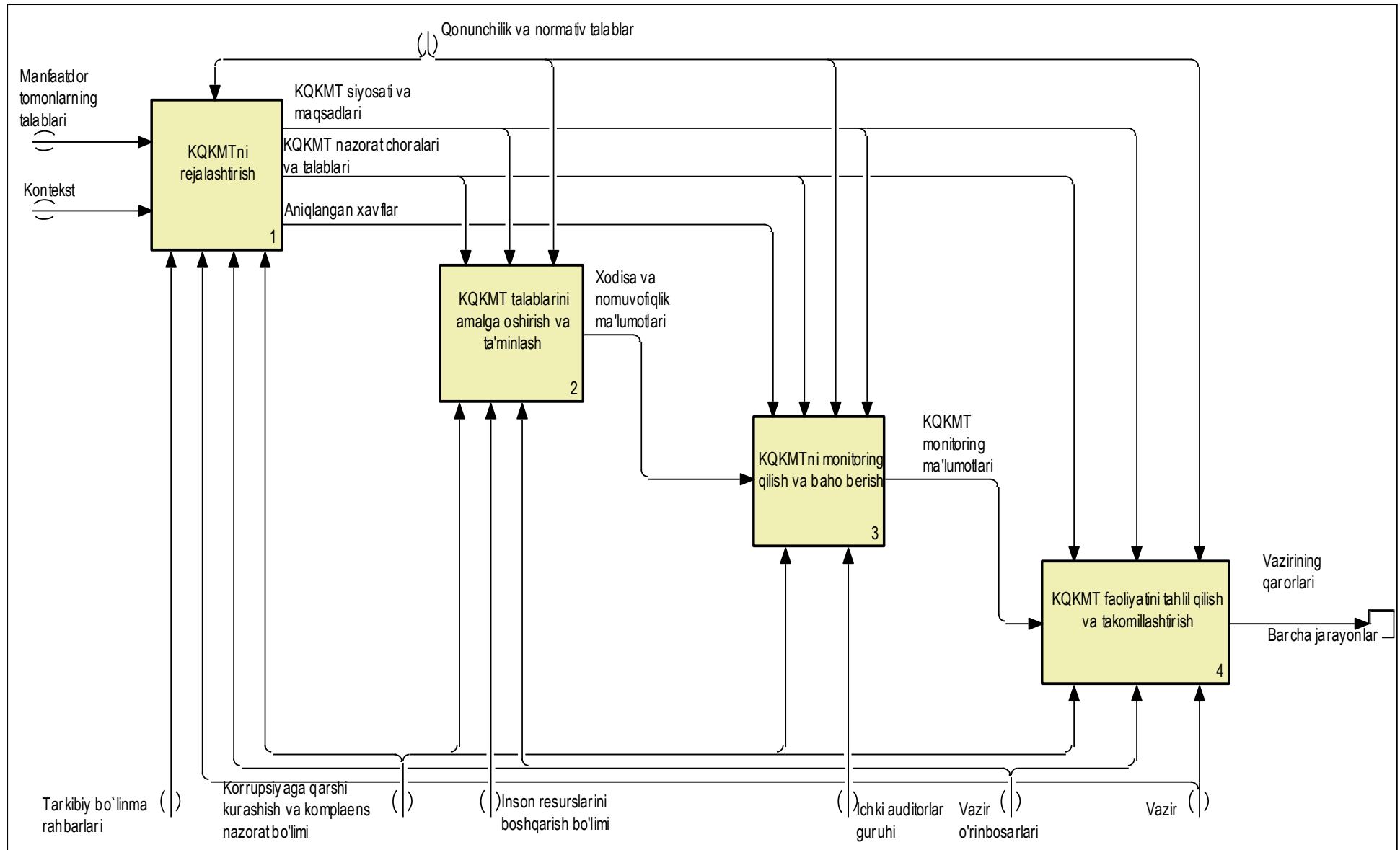
91. Nomuvofiqlikni boshqarish, tuzatish ishlari va ularning samaradorligini baholash "Gidrometeorologiya xizmati agentligining korrupsiyaga qarshi menejment tizimining nomuvofiqliklar va tuzatuvchi choralarini boshqarish Tartibi" talablariga muvofiq amalga oshiriladi.

§ 2. Doimiy takomillashtirish

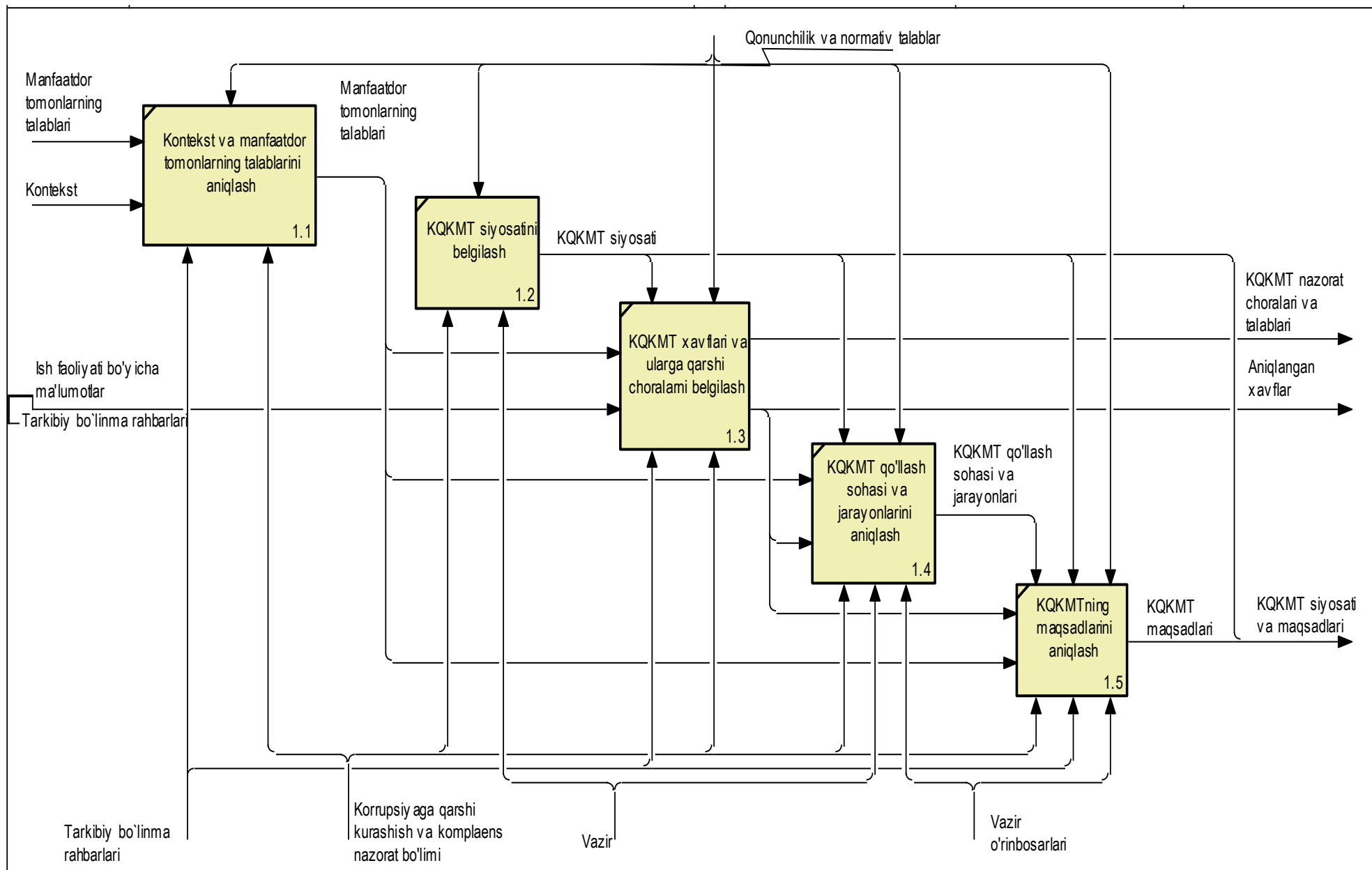
92. Agentlikning Korrupsiyaga qarshi kurash siyosatiga muvofiq agentlik rahbariyati KQKMTning yaroqliligi, yetarliligi va samaradorligini doimiy ravishda oshirish majburiyatini oladi.

93. Agentlikning KQKMTni doimiy takomillashtirish quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

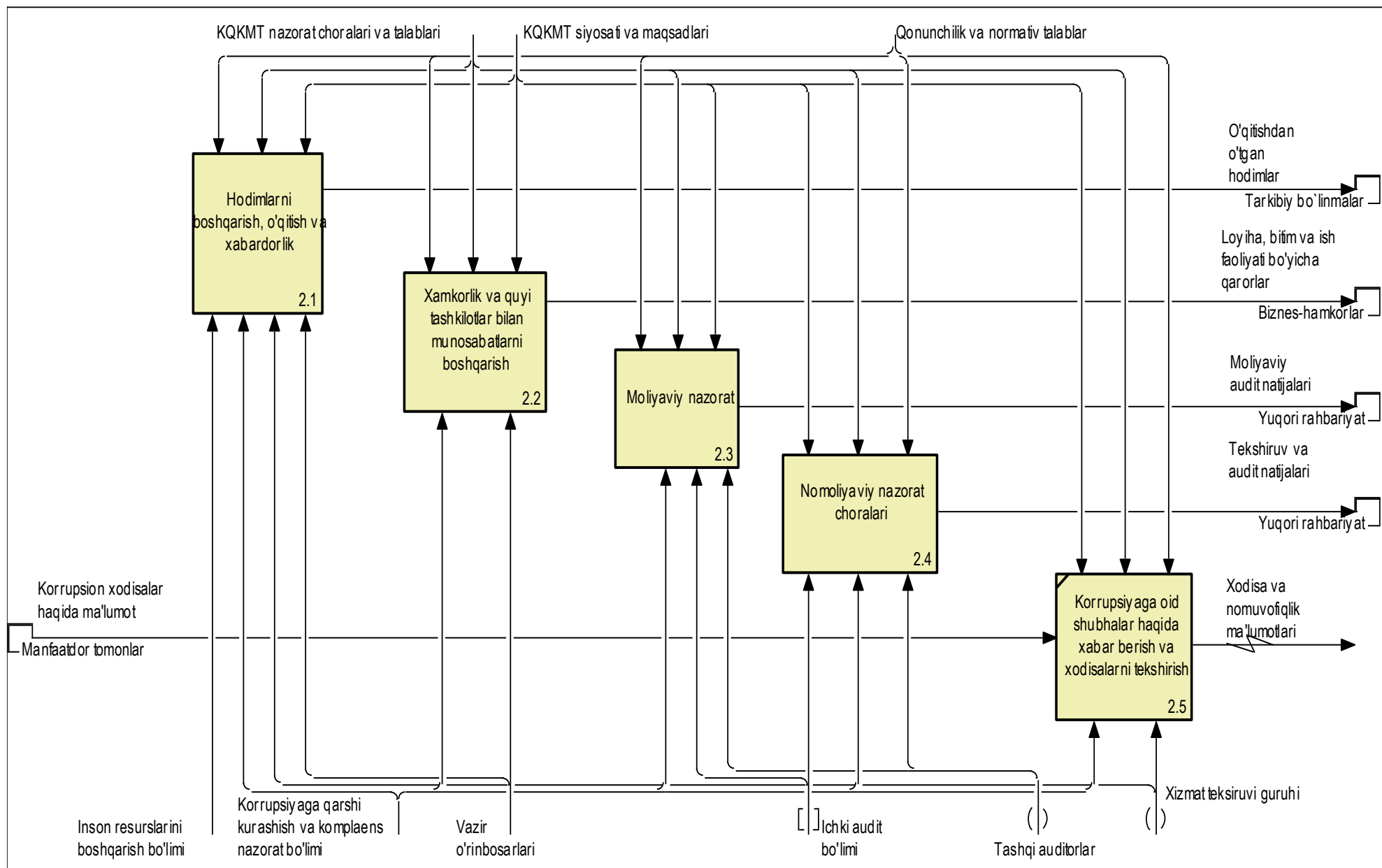
- a) rejalashtirilgan korrupsiyaga qarshi tadbirlarni resurslar bilan ta'minlash;
- b) agentlik menejment tizimining biznes jarayonlarini o‘zgartirish;
- c) agentlik KQKMTning boshqa manfaatdor tomonlari faoliyati bilan bog‘liq korrupsiya xavflarini nazorat qilish choralarini o‘zgartirish;
- d) agentlikning KQKMT jarayonlari samaradorligi mezonlarini o‘zgartirish.

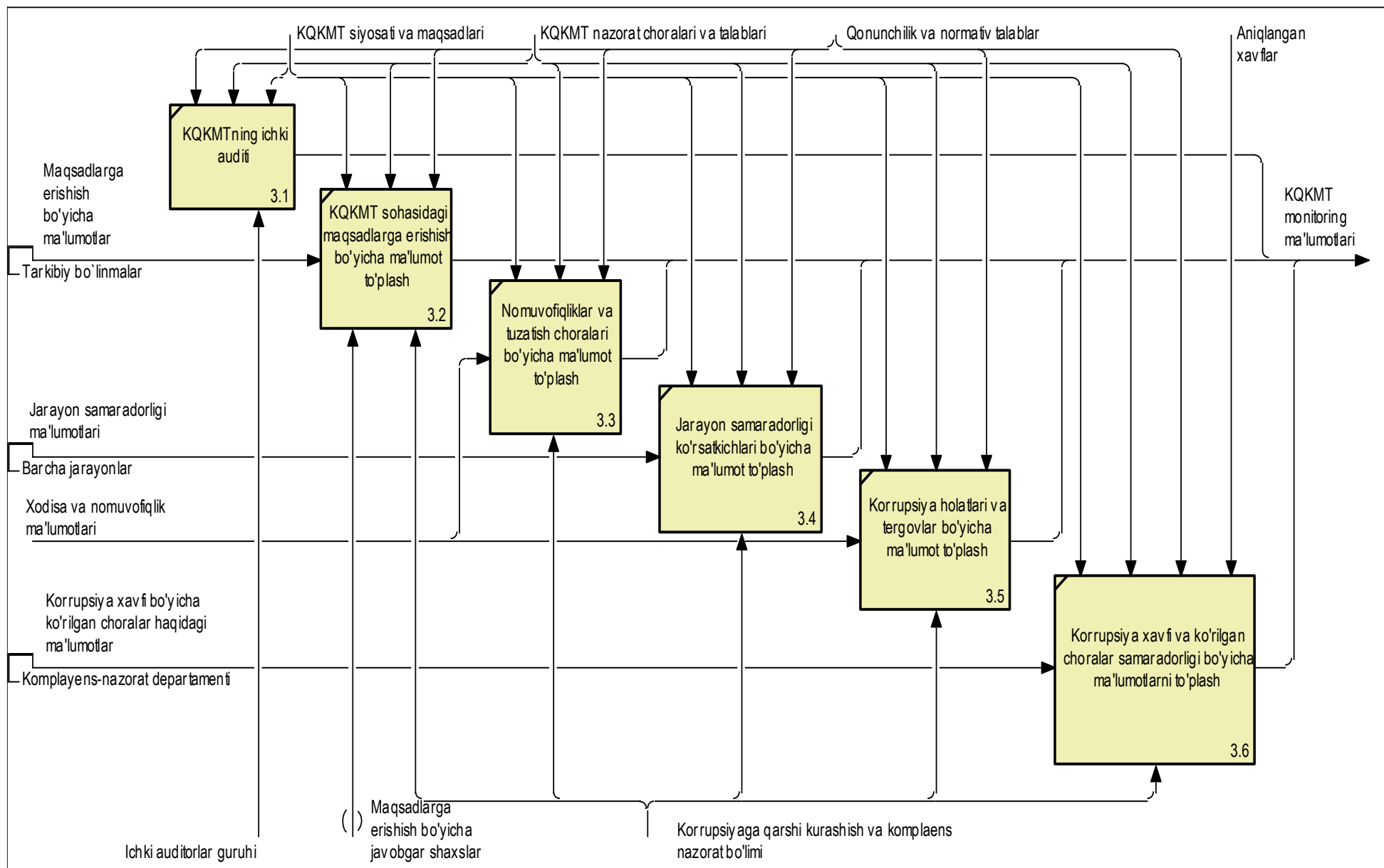
1-sxema. Korruptsiyaga qarshi kurash menedjment tizimi jarayonlari

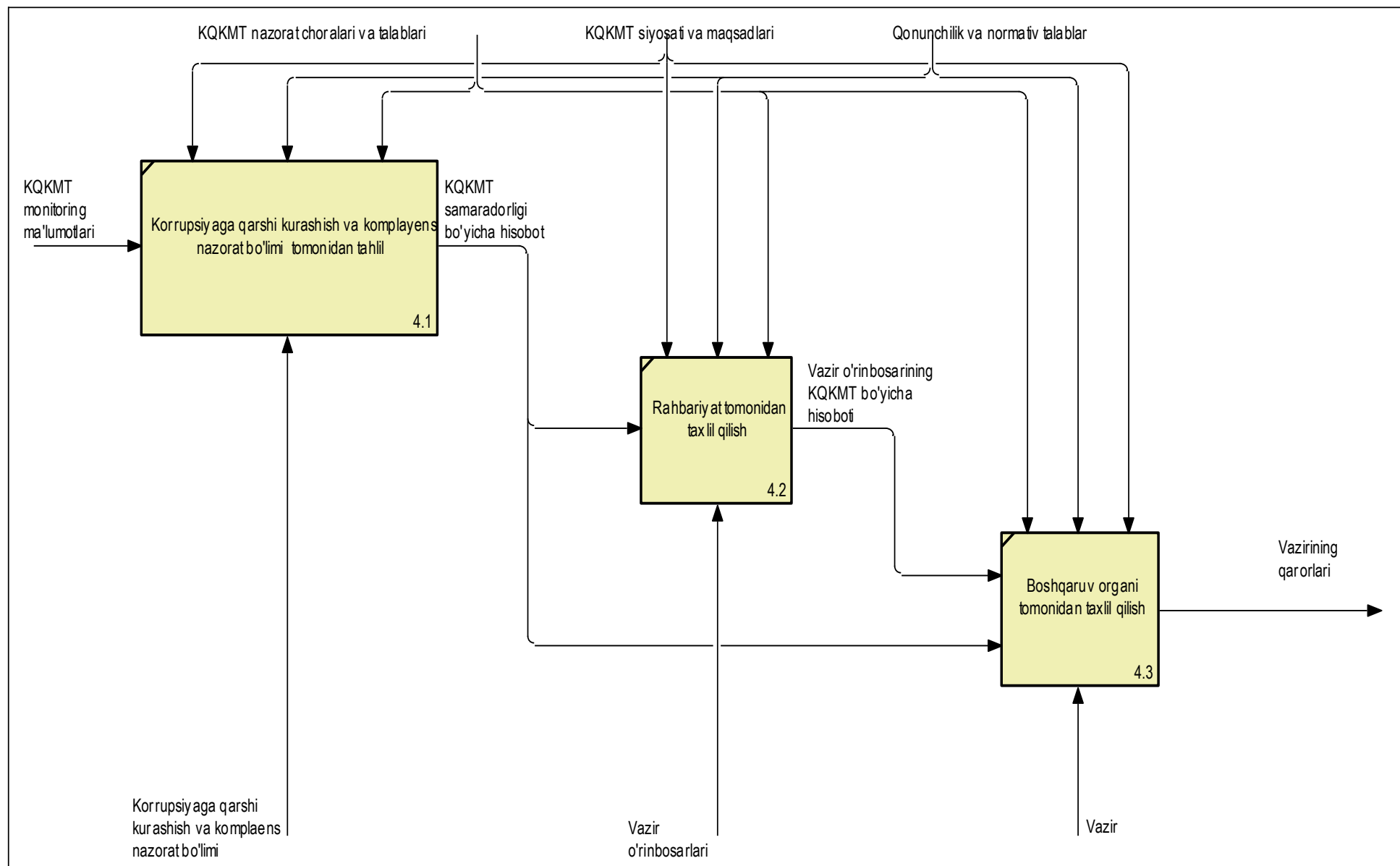
2-sxema. Korrupsiyaga qarshi kurash menedjment tizimi rejalashtirish jarayoni

3-sxema. Korruptsiyaga qarshi kurash menedjment tizimi talablarini amalga ashirish va ta'minlash jarayoni

4-sxema. Korrupsiyaga qarshi kurash menedjment tizimini monitoring qilish va baho berish jarayoni

5-sxema. Korrupsiyaga qarshi kurash menedjment tizimi faoliyatini tahlil qilish va takomillashtirish jarayoni

Gidrometeorologiya xizmati agentligining Korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi jarayonlari rahbarlari, maqsadi va ishtirokchilari

.r.	Jarayon nomi	Jarayon maqsadi	Jarayon ishtirokchilari
	KQKMTni rejalashtirish Jarayon rahbari: Vazir	– Kontekst, siyosat va maqsadlarni aniqlash; - Maqsadlarga erishish uchun chora-tadbirlar ishlab chiqish; – KQKMT samaradorligiga va maqsadlariga erishishga ta'sir qiluvchi xavf va imkoniyatlarni aniqlash; – Xavflarni kamaytirish va imkoniyatlardan foydalanish bo'yicha chora-tadbirlarni rejalashtirish, korrupsiya risklarini baholash va ularni kamaytirish bo'yicha chora-tadbirlarni rejalashtirish	– Direktor; – Direktorning o'rinbosari; – Rahbariyat; – Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens-nazorat bo'limi; – KQKMT jarayonlari rahbarlari; – Tarkibiy tuzilma rahbarlari;
	KQKMT talablarini tatbiq qilish va ishchi holatda saqlash Jarayon rahbari: – Korrupsiya ga qarshi kurash va komplaens-nazorat bo'limi rahbari	– Har tomonlama tekshirish; – Moliyaviy nazorat; – Moliyaviy bo'lmagan nazorat choralari; – Poraxo'rlikni oldini olish mexanizmlarini joriy etish; – Poraxo'rlikka qarshi majburiyatlar; – Sovg'alar, minnatdorchilik belgilari, xayriyalar va shunga o'xshash rag'batlantirishlar	– Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens-nazorat bo'limi; – Buxgalteriya hisobi va moliyaviy nazorat boshqarmasi; – Xaridlar bo'limi;

.r.	Jarayon nomi	Jarayon maqsadi	Jarayon ishtirokchilari
	KQKMT monitoringi va baholash Jarayon rahbari: – Korrupsiya ga qarshi kurash va komplaens-nazorat bo‘limi rahbari	– KQKMT auditini o‘tkazish; – KQKMT jarayonlari bo‘yicha ma’lumotlarni to‘plash; – Poraxo‘rlik faktlarini xabardor qilish va ichki tergov ishlari bo‘yicha ma’lumotlarni to‘plash; – Poraxo‘rlik xavfi bo‘yicha ko‘rilgan choralar samaradorligi to‘g‘risida ma’lumotlar to‘plash; – Doimiy takomillashtirish imkoniyatlari bo‘yicha ma’lumotlarni yig‘ish.	– Direktorning o‘rinbosari Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens-nazorat bo‘limi; – Nazorat va ijro intizomi hamda murojaatlarni ko‘rib chiqish bo‘limi; – KQKMT jarayonlari rahbarlari
	KQKMTning amal qilishi va takomillashtirishning tahlili Jarayon rahbari: Vazirning birinchi o‘rinbosari	– Korrupsiyaga qarshi kurashish xizmati tomonidan KQKMT samaradorligini baholash va tahlil qilish; – Yuqori rahbariyat tomonidan KQKMT samaradorligini baholash va tahlil qilish; –	– Direktor; – Direktor o‘rinbosari; – Korrupsiyaga qarshi kurash va komplaens-nazorat bo‘limi; – Nazorat va ijro intizomi hamda murojaatlarni ko‘rib chiqish bo‘limi;

Agentlik KQKMT faoliyati ko'rsatkichlari va samaradorligini baholash mezonlari

.r .	Ishlash ko‘rsatkichi	Ishlash diapazoni		Yig‘ish chastotasi	Ko‘rsatkichni yig‘ish uchun javobgar
		Maqsad	Chegara		
1. KQKMTni REJALASHTIRISH					
	Korrupsiyaga qarshi kurash maqsadlariga erishish (Erishilgan maqsadlar soni / Davr uchun maqsadlar soni) * 100%	100%	90%	1 yilda 1 marotaba	
	Korrupsiyaga qarshi kurashish dasturini qayta ko‘rib chiqish / Har bir yil uchun dasturni qayta ko‘rib chiqish soni	Bir yilda kamida bir marta	Ko‘rib chiqmaslik	1 yilda 1 marotaba	
2. KQKMT TALABLARINI TADBIQ QILISH VA ISHCHI HOLATDA SAQLASH					
	Korrupsiyaviy holatlar yuzasidan tasdiqlangan qoidabuzarliklar (Tasdiqlangan qoidabuzarliklar soni / Jami holatlar soni) *100%	0%	10%	1 yilda 1 marotaba	
	Kompleks tekshiruvdan o‘tgan kontragentlar (Kompleks tekshiruvdan o‘tkazilgan kontragentlar soni / Jami kontragentlar soni) *100%	100%	90%	1 yilda 1 marotaba	

	Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha rejalashtirilgan o'quv seminarlari o'tkazish (O'tkazilgan o'quv seminarlar umumiy soni / Jami rejalashtirilgan o'quv seminarlari soni)*100%	100%	90%	1 yilda 1 marotaba	
	O'z vaqtida o'tkazilgan xizmat tekshiruvlari (O'z vaqtida o'tkazilgan xizmat tekshiruvlari soni / Jami o'tkazilgan xizmat tekshiruvlari soni)*100%	100%	90%	1 yilda 1 marotaba	
3. KQKMT NI MONITORING QILISH VA BAHOLASH					
	O'tkazilgan KQKMT ichki auditlar soni / (Ichki audit o'tkazilgan bo'limlarning haqiqiy soni / ichki audit rejasiga muvofiq bo'limlarning umumiy soni) *100%	100%	100%		
	Tarkibiy tuzilmalardan KQKMT bo'yicha o'z vaqtida taqdim etilgan ma'lumotlar foizi / (O'z vaqtida topshirilgan jami ma'lumotlar / Barcha ma'lumotlar miqdori) *100%	100%	90%		
4. KQKMTning AMAL QILISHI VA TAKOMILLASHTIRISHNING TAHLILI					

	KQKMT faoliyatini tahlil qilish bo'yicha Vazir va o'rinbosarlari qarorlarni o'z vaqtida bajarish / O'z vaqtida bajarilmagan tadbirlar soni	KQKMT faoliyatini tahlil qilish bo'yicha barcha qarorlarni o'z vaqtida bajarish	Rejalashtirilgan bajarish sanasidan boshlab 1 oydan ortiq muddatga ega bo'lgan 1 tadbirdan ortiq emas		
	KQKMT faoliyatini tahlil qilish amalga oshirilishi / O'z vaqtida kiritilmagan hisobot sababli tahlil kechiktirilishi	10 kalendar kun	30 kalendar kun		

Korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatiga muvofiqlik deklaratsiyasi

Ushbu orqali, men Hidrometeorologiya xizmati agentligi, uning hududiy markazlari va tizim tashkilotlarining (Keyingi o‘rinlarda-Agentlik) korrupsiyaga qarshi kurashish siyosati talablaridan xabardor ekanligimni tasdiqlayman.

Agentlikning korrupsiyaga qarshi kurashish Siyosatidagi belgilangan talablariga muvofiqligimni e‘lon qilaman va tasdiqlayman hamda vazirlikning korrupsiyaga qarshi kurashish Siyosati va korrupsiyaga qarshi menejment tizimining belgilangan talablarini buzmaganimni **e‘lon qilaman**.

Quyida keltirilgan kabi korrupsiyaviy faoliyatda ishtirok etmaganman va amalga oshirmaganman:

- a) Agentlik hamkorlari yoki uchinchi shaxslardan shaxsiy manfaatga erishish maqsadida, agentlik xodimlarining harakatlari, harakatsizligi yoki qarorlariga ta’sir ko‘rsatish uchun pul yoki boshqa turdagi moddiy boyliklarni taklif qilish yoki berish;
- b) Agentlik mijozlari yoki uchinchi shaxslaridan, ularga ortiqcha imtiyozlar berish evaziga shaxsiy manfaatga ega bo‘lish;
- c) pora olish yoki tovlamachilikda vositachilik qilish;
- d) mansab yoki vakolatni suiste’mol qilish;
- e) tijoriy poraxo‘rlik;
- f) manfaatlar to‘qnashuvi to‘g‘risidagi ma’lumotlarni, shuningdek, korrupsiya yoki ularga shubhalarni o‘z ichiga olgan holatlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni yashirish;
- g) korrupsiyaga aloqador xabar bergan shaxsga oid ma’lumotlar maxfiyligini ta’minlamaslik, unga nisbatan turli tazyiqlar o‘tkazish.

Deklaratsiya belgilangan davrni o‘z ichiga _____ 20__ -yil
oladi “____” _____ dan
20__ -yil “____” _____ gacha

Deklaratsiyani to‘ldirgan shaxsning to‘liq
F.I.Sh. _____

Lavozim: _____

To‘ldirish sanasi: _____

Imzo: _____